

6

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Op verzoek van de aanvragers stel ik voor van de agenda af te voeren:

- het dertigledendebat over belastingvoordelen voor een voormalig korpschef;
- het dertigledendebat over het kunstmatig hoog houden van de zorgpremies;
- het dertigledendebat over het bericht dat de spoedeisende hulp van het ziekenhuis Hengelo haar deuren moet sluiten;
- het dertigledendebat over wachttijden bij de spoedeisende hulp van ziekenhuizen;
- het dertigledendebat over de risico's van blootstelling aan combinaties van gewasbeschermingsmiddelen.

Ik stel voor donderdag aanstaande ook te stemmen over de aangehouden motie-Van Meenen c.s. (31288, nr. 608) en de aangehouden motie-Dik-Faber/Agnes Mulder (34775-XIII, nr. 102).

Op verzoek van een aantal leden stel ik voor de volgende door hen ingediende moties opnieuw aan te houden: 34775-XIII-78; 33037-246; 30169-62; 34775-XV-40.

Ik stel voor toe te voegen aan de agenda van de Kamer:

- het VAO Achterstandenbeleid, met als eerste spreker de heer Kwint namens de SP;
- het VAO Wmo/Mantelzorg/Hulpmiddelenbeleid, met als eerste spreker mevrouw Bergkamp namens D66.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter:

Dan geef ik nu het woord aan de heer Gijs van Dijk namens de PvdA.

De heer Gijs van Dijk (PvdA):

Dank u wel, voorzitter. Als we mensen kwijtraken in de bureaucratie, dan gaat er iets mis. De Telegraaf had vorige week een artikel over werklozen die we blijkbaar niet meer kunnen vinden in de systemen, terwijl we aan de andere kant iedereen nodig hebben op de arbeidsmarkt, en ook iedereen een kans willen geven. Dus ik zou graag een debat willen aanvragen met de minister van Sociale Zaken en ook de staatssecretaris van Sociale Zaken, omdat zij over de gemeenten gaat.

De heer Wiersma (VVD):

Voorzitter. Terecht pleidooi: iedereen is nodig op de arbeidsmarkt. Dan moeten we ook iedereen in beeld hebben. Dus steun voor het verzoek. Ik zou ook graag een brief van het kabinet daaraan voorafgaand zien.

De heer Bruins (ChristenUnie):

Belangrijk punt dat de heer Gijs van Dijk hier opbrengt, dus steun voor dit verzoek.

De heer Van Kent (SP):

Voorzitter, van harte steun voor het verzoek.

De heer Özdil (GroenLinks):

Voorzitter, tot nu toe eens met al mijn collega's. Steun.

Mevrouw Van Brenk (50PLUS):

Steun voor het verzoek.

De heer Bisschop (SGP):

Geen bezwaar.

De heer Pieter Heerma (CDA):

Ook steun.

De heer Raemakers (D66):

Steun.

Mevrouw Agema (PVV):

Steun.

De heer Gijs van Dijk (PvdA):

Wat is "geen bezwaar"? Is dat steun?

De voorzitter:

Steun, begrijp ik.

De heer Gijs van Dijk (PvdA):

O gelukkig.

De voorzitter:

Eigenlijk de hele Kamer steunt het verzoek.

De heer Gijs van Dijk (PvdA):

Oké. Dank u wel.

De voorzitter:

Dan zullen we dit debat op de lijst van meerderheidsdebatten plaatsen. En er was om een brief gevraagd? Dan stel ik voor om het stenografisch verslag van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

De heer Jasper van Dijk namens de SP:

De heer Jasper van Dijk (SP):

Voorzitter. "Mensen met dubbele, slecht betaalde banen in de knel", kopte de NOS. Tienduizenden mensen zitten vol-

gens de SER gevangen in het combineren van tijdelijke banen; steeds meer werkende armen dus. Ik wil daarover graag een debat met de staatssecretaris van Sociale Zaken.

Mevrouw **Van Brenk** (50PLUS):

Ja, voorzitter, zorgelijke situatie. Mensen komen amper rond. Wat ons betreft voldoende reden voor een debat, en een brief graag.

De heer **Kuzu** (DENK):

Steun, voorzitter.

Mevrouw **Agema** (PVV):

Steun.

De heer **Özdil** (GroenLinks):

Van harte steun, voorzitter.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):

Steun.

De heer **Wiersma** (VVD):

Voorzitter. Volgens mij is het bij een SER-advies gebruik om eerst een reactie van het kabinet te krijgen. Ik zou dus graag een brief van het kabinet willen. Nu geen steun voor het debat.

De heer **Pieter Heerma** (CDA):

Daar sluit ik me bij aan. Het is heel goed om een reactie op het SER-advies te krijgen, maar nu geen steun voor een debat.

De heer **Raemakers** (D66):

Nu geen steun, eerst een reactie.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter. Het lijkt me de ordentelijke weg: eerst een reactie van het kabinet en dan kijken we verder.

De **voorzitter**:

De heer Jasper van Dijk.

De heer **Jasper van Dijk** (SP):

Voorzitter, dan zou ik het debat graag willen toevoegen aan de lijst van dertigledende debatten.

De **voorzitter**:

Ja. Ik stel voor het stenografisch verslag van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet. Ik wil u ook vragen, meneer Jasper van Dijk, om als de reactie binnen is en er daarna een algemeen overleg wordt georganiseerd, het dertigledende debat alsnog van de lijst af te halen.

De heer **Jasper van Dijk** (SP):

Dat gaan we bezien.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

Dan gaan we naar de heer Öztürk, maar die zie ik niet. Dan gaan we naar de heer Arno Rutte namens de VVD. Meneer Azarkan, begrijp ik goed dat u de heer Öztürk straks gaat vervangen?

De heer **Azarkan** (DENK):

Ja.

De **voorzitter**:

Dan geef ik u zo het woord. U was net sneller met lopen naar het spreekgestoelte, meneer Rutte.

De heer **Arno Rutte** (VVD):

Voorzitter. Vorige week hield het Eindhovens Dagblad een interview met een aantal burgemeesters, voormalige burgemeesters, uit Oost-Brabant en kwam tot de conclusie dat vrijwel elke burgemeester met de dood wordt bedreigd. Er staat zelfs: "Het is bijna net zo vanzelfsprekend als het doorknippen van lintjes en het bezoeken van diamanten echtparen."

De **voorzitter**:

En dus?

De heer **Arno Rutte** (VVD):

Het bedreigen van burgemeesters is absoluut niet normaal, maar dat het zo normaal wordt gevonden, is een teken van de enorm toegenomen dreiging ...

De **voorzitter**:

U wilt een debat, meneer Rutte?

De heer **Arno Rutte** (VVD):

... van ondermijnende criminaliteit. Ja, daarover wil ik graag een debat met de minister van Justitie.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA):

Vanzelfsprekend, voorzitter. Graag snel een debat daarover.

Mevrouw **Van Brenk** (50PLUS):

Voorzitter, het is een schande. Wat ons betreft gaan we het daar met elkaar over hebben.

De heer **Groothuizen** (D66):

Steun voor het verzoek, voorzitter.

De heer **Van der Lee** (GroenLinks):
Namens GroenLinks steun.

De heer **Azarkan** (DENK):
Van harte steun.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):
De ChristenUnie steunt het verzoek.

De heer **Van Raak** (SP):
Van harte steun.

De **voorzitter**:
U heeft een meerderheid, meneer Rutte.

De heer **Arno Rutte** (VVD):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel.

Dan geef ik nu het woord aan de heer Azarkan namens DENK.

De heer **Azarkan** (DENK):
Voorzitter, dank en ook excuses voor de ontstane verwarring.

Het volgende, voorzitter. Dit weekend was er opnieuw een vreselijk geval van racisme en discriminatie. In Emmen werd een kandidaat-raadslid van de PvdA van Somalische afkomst uitgescholden. Er werd gesproken van een "kopvoddemongool die terug zou moeten naar Afrika". Voorzitter, DENK wil hier graag een debat en een brief over. Het gaat ons niet om het individuele geval, het gaat ons om het sentiment in de samenleving waarbij sommigen anderen gewoon op openbare plekken, in het openbaar domein kwaad willen doen en uitschelden en daarbij fysiek of verbaal geweld gebruiken. Dit moet echt een keer stoppen, vandaar mijn oproep aan de collega's: steun het debat.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):
Voorzitter, wat er dit weekend is gebeurd is natuurlijk vreselijk. Dit gaat over een van onze kandidaat-raadsleden. Vreselijk dat dit gebeurd is. Wij hebben ook als hele partij — ik heb dit ook van andere partijen gezien — gezegd: wij staan om u heen. Ik ben er niet voor om een debat te voeren over een individueel geval maar wel als het gaat over de positie van raadsleden, die zich gewoon vrijelijk moeten kunnen uitspreken, wat ze ook vinden en welke achtergrond ze ook hebben. Ik steun het verzoek om een breder debat over de positie van raadsleden.

De heer **Van den Bosch** (VVD):
Voorzitter, dit is een heel triest incident. Ik denk dat diegene vooral aangifte moet doen. Een goed debat in de raad daar

lijkt me ook heel verstandig. Geen steun voor een debat hier.

De heer **Van der Molen** (CDA):
Voorzitter, dit toont maar weer aan dat we belediging van raadsleden niet moeten accepteren, maar ik sluit me aan bij wat de heer Van Dijk zei: het is wel een incident. Dus geen behoefte aan een debat, voorzitter.

De **voorzitter**:
Maar dat is niet wat de heer Van Dijk heeft gezegd, meneer Van der Molen. Hij steunt het verzoek wel.

De heer **Van der Molen** (CDA):
Ik sloot me dan aan bij de woorden, maar niet bij de instemming met het debat, voor alle duidelijkheid.

De heer **Azarkan** (DENK):
Dat maakt het ingewikkeld.

De heer **Van Raak** (SP):
Wij zien meer incidenten tegen raadsleden, wethouders, burgemeesters. Na verkiezingen krijgen we altijd een brief van de regering, van de minister van Binnenlandse Zaken, en houden we een overleg, een evaluatie van de verkiezingen. Ik zou de minister dus willen vragen om in die brief ook nadrukkelijk in te gaan op dit geval en andere gevallen die er zijn geweest, zodat we die tezamen in het kader van de staat van onze lokale democratie kunnen bespreken na de verkiezingen.

De **voorzitter**:
Dus u steunt het verzoek?

De heer **Van Raak** (SP):
Ik steun niet dit verzoek. Ik vraag de minister om in te gaan op dit geval ...

De **voorzitter**:
Ja, dat is helder.

De heer **Van Raak** (SP):
... en op andere gevallen en om het reguliere overleg dat we altijd na verkiezingen hebben ook hiervoor te gebruiken.

De **voorzitter**:
Dus voorlopig niet. De heer Bisschop.

De heer **Bisschop** (SGP):
Voorzitter, het is inderdaad een onverteerbare kwestie. Ik denk dat ik me korthedshalve aansluit bij collega Van Raak. Ik denk dat dat de beste route is.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):
Voorzitter, ook de ChristenUnie vindt dit niet te tolereren. Ik denk dat het voorstel van de heer Van Raak een goed voorstel is.

De voorzitter:
U bent al geweest, meneer Gijs van Dijk.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):
Voorzitter, ik wil toch even ...

De voorzitter:
Iets rechtzetten.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):
Er werd net gezegd dat ik het als een incident bestempel. Dat doe ik absoluut niet. Iedere bedreiging is er een te veel en daarom steun ik juist het debat hierover.

De voorzitter:
Precies. Dat heb ik ook zo begrepen. Mevrouw Van den Boer. Of Den Boer, sorry, niet Van. Mevrouw Den Boer.

Mevrouw **Den Boer** (D66):
D66 spreekt haar afschuw uit over dit verschrikkelijke incident. Wij zouden graag een bredere uitleg tegemoetzien van de minister over alle incidenten die voorkomen op dit terrein. We willen dus een geïntegreerd antwoord. Een brief kunnen wij ondersteunen. Een debat misschien nog niet.

De voorzitter:
Voorlopig niet, begrijp ik.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Voorzitter, eens met alle mensen die al gezegd hebben dat het afschuwelijk is. Steun voor het betreffende kandidaat-raadslid. We sluiten ons aan bij de suggestie van de SP om het te betrekken bij de evaluatie van de verkiezingen en om dus ook het kabinet te vragen in de brief hierop in te gaan.

De voorzitter:
Dus voorlopig geen steun voor dit verzoek.

De heer **Özdi** (GroenLinks):
Voorzitter, wij sluiten ons daarbij aan. Alle verschrikkelijke incidenten zoals dit moeten we serieus nemen, maar het is, denk ik, zorgvuldig als we het in z'n geheel behandelen.

De voorzitter:
Maar waar sluit u zich bij aan?

De heer **Özdi** (GroenLinks):
Geen steun voor dit specifieke debat, maar wel voor een breder debat en een brief.

De voorzitter:
Dus voorlopig ook geen steun. Meneer Azarkan, u heeft geen steun voor het houden van een debat.

De heer **Azarkan** (DENK):
Jammer.

De voorzitter:
Dan stel ik voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet. Ook is het voorstel gedaan om het te betrekken bij een breder overleg naar aanleiding van de brief van de minister.

Dan ga ik nu naar de heer Van der Staaij namens de SGP.

De heer **Van der Staaij** (SGP):
Mevrouw de voorzitter. Enige weken geleden hebben we het tijdens het vragenuur gehad over de activiteiten van Coöperatie Laatste Wil en het beschikbaar stellen van een bepaald poeder waarmee mensen een eind aan hun leven kunnen maken. Het afgelopen weekend kwam daarbij dat ook de ouders van een jonge vrouw die inderdaad door zo'n poeder om het leven is gekomen, de aandacht van de politiek hiervoor hebben gevraagd. Tijdens het vragenuur destijds was beloofd dat er een brief naar de Kamer zou komen. Mijn vraag is of die brief snel naar de Kamer kan komen en of we daar vervolgens een debat over kunnen voeren met de ministers van Justitie en de minister van Volksgezondheid om over verschillende aspecten hiervan van gedachten te wisselen.

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA):
Voorzitter, steun voor het debat, maar ik zou in de gevraagde brief ook graag een weergave van het gesprek zien dat de minister van VWS heeft met de coöperatie en ik zou ook graag willen dat daarin verder wordt ingegaan op het vraagstuk van het beperken van de verkoop van het middel aan particulieren.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):
Voorzitter, ook de ChristenUnie wil graag het debat hierover voeren, mede op basis van de brief. Ik kan me aansluiten bij de vragen die door mevrouw Bruins Slot nog zijn gesteld.

De heer **Hijink** (SP):
Steun voor het voeren van het debat en het ontvangen van een brief. Het is inderdaad heel belangrijk dat er snel een verslag komt van het gesprek dat volgens mij ergens deze week gevoerd gaat worden met de coöperatie. Daarin moet niet alleen staan wat er is besproken, maar ook welke maatregelen de minister nu gaat voorstellen naar aanleiding van dat gesprek.

Mevrouw **Tellegen** (VVD):

Ook namens de VVD steun voor een debat, maar niet dan nadat we deze brief ontvangen hebben.

De heer **Özdi** (GroenLinks):

Voorzitter, namens GroenLinks steun voor het bespoedigen en het verbreden van de brief. Wat ons betreft gaan we dan bekijken of een debat nodig is.

De heer **Azarkan** (DENK):

Steun voor het debat en ook steun voor een brief.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):

D66 sluit zich aan bij de woorden van GroenLinks. We willen dat er eerst een brief komt. Het is ook nog in onderzoek. We willen daar dus ook eerst meer duidelijkheid over hebben.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA):

Ik steun zowel de brief als het debat. De minister kan zelf wel bepalen, indien het Openbaar Ministerie ergens in beeld zou komen, wat er wel en niet aan informatie kan worden overgedragen. Dan kunnen we altijd nog later een debat voeren, maar ik vind het goed om nu alvast dat debat aan te kondigen.

Mevrouw **Sazias** (50PLUS):

Steun voor de snelle brief en het debat.

De **voorzitter**:

U heeft een ruime meerderheid voor het houden van een debat, meneer Van der Staaij. Ik stel voor het stenografisch verslag van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet. Dank u wel.

Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Kröger namens GroenLinks.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):

Voorzitter. De Nederlandse import van palmolie is fors toegenomen. De groeiende vraag naar palmolie leidt tot ontbossing en het schenden van landrechten in andere delen van de wereld. Palmolie wordt in toenemende mate gebruikt als grondstof voor biobrandstoffen. 59% van de biobrandstof die in Nederland wordt gemaakt, is gemaakt van palmolie. Daarom ben ik ook blij dat de motie-Kröger is aangenomen die Nederland oproept zich in Europa in te zetten voor een verbod op het gebruik van palmolie als biobrandstof. Ik wil graag een debat aanvragen met de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over het groeiende gebruik van palmolie in de productie van biobrandstoffen in Nederland en over de uitvoering van deze motie.

De heer **Laçin** (SP):

Belangrijk onderwerp, voorzitter. We hebben er al een aantal keren over gesproken en er met Greenpeace actie

over gevoerd. In die zin dus volledige steun voor het debat, dat hopelijk snel plaatsvindt.

De heer **Amhaouch** (CDA):

Voorzitter. We hebben net al een heel debatje gehad over palmolie en hebben twee weken geleden gesproken over imvo, waarbij ook palmolie aan de orde is gekomen. Geen steun.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):

Voorzitter, ik zou het verzoek willen steunen. Ik zou wel graag ook de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking erbij willen hebben, want de groei van het gebruik van palmolie heeft niet alleen een relatie met biobrandstoffen, maar ook met levensmiddelen en cosmetica. Dus steun, maar wel met uitbreiding met die minister.

De heer **Azarkan** (DENK):

Steun voor het debat. Ik sluit mij aan bij mevrouw Ouwehand als het gaat om de verbreding richting de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De heer **Ziengs** (VVD):

Conform de lijn van mijn collega Amhaouch geen steun voor het debat.

De heer **Gijs van Dijk** (PvdA):

Steun, ook voor de verbreding waar mevrouw Ouwehand op doelt.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik wil heel graag een brief van het kabinet waarin de cijfers die ook net naar voren zijn gebracht toegelicht worden, zodat we daar nadere duiding over krijgen. Ik wil het heel graag betrekken bij een algemeen overleg.

Mevrouw **Van Eijs** (D66):

Ik sluit mij aan bij de woorden van de ChristenUnie.

De heer **Van Aalst** (PVV):

Geen steun, voorzitter.

De **voorzitter**:

Mevrouw Kröger, u heeft geen steun voor het houden van een meerderheidsdebat.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):

Ik zou heel graag de brief ontvangen en het debat op de lijst met dertigledendebatten willen plaatsen.

De **voorzitter**:

Dat gaan we doen. Ik stel voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):

Ik doe ook het volgende verzoek namens mijn collega, dus ik blijf even staan.

De **voorzitter**:

Ja, dat dacht ik al, want ik zie mevrouw Buitenweg niet. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):

Voorzitter. Ik doe een verzoek namens mijn collega Buitenweg. Vandaag is een onderzoek van de Universiteit Maastricht gepubliceerd over juridische maatregelen om een einde te kunnen maken aan huwelijksgevangenschap. Dat is de onmogelijkheid, vooral voor vrouwen, om te kunnen scheiden als ze een religieus huwelijk zijn aangegaan. Dit onderwerp is ook eerder aan de orde geweest. Toen heeft de minister voor Rechtsbescherming gezegd dat hij zou kijken of hij bereid is tot het voorstellen van maatregelen. GroenLinks zou graag een reactie van de minister krijgen op dit onderzoek en een brief van hem over welke actie hij wil ondernemen op dit terrein. Vervolgens willen we hier een debat over voeren.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA):

Voorzitter. We hebben daar inderdaad in een Kamerdebat over gesproken en de minister opgeroepen om met adequate maatregelen te komen, dus laten we het debat vervolgen. Steun voor dit debat.

De heer **Van Nispen** (SP):

Voorzitter. Dit soort gevangenschap is onacceptabel. Dergelijke voorstellen zijn ook al jaren geleden gedaan. Toen is ook onderzoek aangekondigd. Ik ben erg benieuwd hoe het ervoor staat. De minister mag wat mij betreft snel met die brief komen. De SP steunt ook het debat.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Voorzitter. Het is goed dat dit debat wordt aangevraagd, dus zeker steun voor de brief en het debat.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):

Voorzitter. Ik zou heel graag een reactie van het kabinet willen op het net verschenen onderzoek. Ik vind het ernstig genoeg om dan ook een debat te steunen.

Mevrouw **Van Brenk** (50PLUS):

Voorzitter. 50PLUS vindt dit inderdaad een zorgelijke situatie, dus alle steun voor het verzoek.

De heer **Azarkan** (DENK):

Voorzitter, het is buitengewoon onwenselijk. Ik ben ook benieuwd naar de kabinetsreactie op het onderzoek en naar welke informatie nog meer kan worden gegeven. We hebben er de vorige keer over gesproken. Toen was het onduidelijk hoeveel mensen het betrof. Veel steun voor het debat.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Voorzitter, ook de ChristenUnie wil een reactie van het kabinet en steunt het debat.

De heer **Koopmans** (VVD):

Voorzitter. Mijn verre voorganger de heer Jeroen van Wijngaarden heeft hier al heel veel aandacht voor gevraagd. Hij heeft hier een initiatiefnota voor ingediend. Het is een buitengewoon ernstige problematiek. We steunen dus in ieder geval het verzoek om eerst een brief en vervolgens een debat.

De heer **Van der Staaij** (SGP):

Steun voor een debat wanneer de brief met het kabinetsstandpunt er is.

De **voorzitter**:

Nou, u kunt goed nieuws aan mevrouw Buitenweg overbrengen, mevrouw Kröger. Een meerderheid steunt haar verzoek.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):

Ja. Dank namens mijn collega.

De **voorzitter**:

Verder stel ik voor het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Daarmee zijn we ook aan het einde gekomen van deze regeling van werkzaamheden.

De vergadering wordt van 15.14 uur tot 15.20 uur geschorst.